

Afpudsning af hvidkløver

FrøavlsINFO nr. 4, 2024

- **Afpudsning med efterfølgende fjernelse af materiale giver færre skadedyr**
- **For sen afpudsning koster udbytte**
- **Generelt afpudses ikke efter den 5. juni**

De klimatiske forhold i april måned har i den grad fremmet den vegetative vækst i hvidkløvermarkerne. Så mange hvidkløvermarker vil have godt af en afpudsning. Derfor melder spørgsmålet sig i år, hvornår skal der afpudses

I vores spørgeundersøgelse blandt hvidkløveravlere høst 2021 og 2022, var afpudsning og fjernelse af det afpudsede materiale med til at øge udbyttet, både i de konventionelle men også meget tydeligt i de økologiske afgrøder.

I tætte afgrøder med god vandforsyning vil en afpudsning af bladene give mere lys til vækstpunkterne på de overjordiske udløbere og stimulere dannelsen af blomsterhoveder. En afpudsning betyder også, at blomstringen bliver mere koncentreret.

Bladvæksten er mere begrænset i de småbladede [sorter](#) som fx Rivendel, så her skal man være mere tilbageholdende med afpudsning.

Afpudsning skal ske, når de første blomsterknopper er synlige

I marker med kraftig bladmasse og god vandforsyning er afpudsning aktuell fra nu af. Tilstræb en afpudsningshøjde på 10-12 cm. Kraftige marker eller delområder i marken kan eventuelt afpudses to gange om nødvendigt. Afpudsningshøjden er vigtig at overholde, hvis vi får en efterfølgende periode med mindre nedbørsmængde.

Mængden af afpudset materiale må ikke være større, end det hurtigt kan omsættes. Afpudset materiale efter en slagleklipper omsættes hurtigere.

Alternativt og bedre fjernes det afpudsede materiale fra marken. Er der plads i gyllebeholderen er der meget kvælstof at gen-udbringe, f.eks. før såning af vinterraps. Alternativt kan materialet måske anvendes, som "kraftfoder" til en besætning eller måske til biogas. Afpudsning skal ske med udsigt til tørt vejr.

Skadedyrsbekæmpelse lige efter afpudsning

Et godt tidspunkt at bekæmpe skadedyr i hvidkløver er lige efter afpudsning, hvor man bedst kommer til bunds i afgrøden med kontaktmidler som Lamdex. Tjek at der er skadedyr i afgrøden ved "spandmetoden", 5 træk med spanden igennem afgrøden – [FrøavlsINFO nr. 3](#)

Venlig hilsen
Avlsafdelingen
DLF

Finder man i spanden

- 3 eller flere kløverhovedgnavere
- 5 eller flere hvidkløversnudebiller

så skal der behandles, men der er stor forskel, så sprøjt kun når I fanger voksne biller!

Afgræsning med får

I en del marker løser man afpudsningen med får. Ud over hvidkløveren tager de også fat på ukrudtsplanter, eksempelvis kamille og spildraps, som for de flestes vedkommende bliver gnavet helt i bund. Fårene skal tages fra marken inden de laver skade på større forekomst af blomsterknopper. Jo tættere afgrøden er afgræsset, jo før tages fårene fra.

Engrapgræs

Afpudsning er en fordel for især plænetyper af engrapgræs, der er udlagt i hvidkløver, da det forbedrer engrapgræssets konkurrenceevne. Afpudsning af pletter med græsukrudt som fx alm. rapgræs og blød- og gold hejre, vil reducere frøspredning til engrapgræsafgrøden næste år.

Weed-wiper i kløver

Er hvidkløvermarken befængt med meget 2-kimbladet ukrudt, kan en afpudsning afhjælpe nogle ukrudtsproblemer. En anden mulighed er at bekæmpe ukrudtet med weed-wiper, men det kræver så, at man undlader afpudsning. Der kan godt anvendes weed-wiper, selv om der er udlagt engrapgræs, og de frøbærende stængler er oppe over hvidkløveren. Når blot engrapgræsset er godt etableret, er det kun få planter, der skades, selvom toppen rammes af weed-wiperen.

Bestøvning

Udsæt som minimum to velfungerende bistader pr. ha. Bierne er blevet "dyre", så sørg for det er store og stærke bifamilier, der betales for. På køligere lokaliteter, ved større marker, og hvor der ikke er stor forekomst af vilde bestøvere, skal der flere stader til. Ved større arealer skal staderne placeres i læ flere steder i marken.

Vent med at sætte bierne ud i marken, til der er godt med blomster i kløveren. Det sikrer, at bierne vænner sig til at blive i marken, og afgrøden bliver ensartet bestøvet og dermed ensartet moden.

Bestil allerede nu bier til næste års hvidkløver frømark. Det er i de kommende uger, at biavlerne skal forberede næste års bifamilier.

Husk at notere dato for hovedbestøvning.